

У Х В А Л А
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Шепетько Олени Іванівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 5 розділу I Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення“ від 2 березня 2015 року № 213–VIII, частини першої статті 64 Закону України „Про Національний банк України“ від 20 травня 1999 року № 679–XIV зі змінами, внесеними Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України“ від 24 грудня 2015 року № 911–VIII, Законом України „Про державну службу“ від 10 грудня 2015 року № 889–VIII

м. К и ї в
19 серпня 2019 року
№ 216-3(II)/2019

Справа № 3-197/2019(4597/19)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Касмініна Олександра Володимировича – головуючого,
Городовенка Віктора Валентиновича – доповідача,
Первомайського Олега Олексійовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Шепетько Олени Іванівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 5 розділу I Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення“ від 2 березня 2015 року

№ 213–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 22, ст. 145), частини першої статті 64 Закону України „Про Національний банк України“ від 20 травня 1999 року № 679–XIV (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 29, ст. 238) зі змінами, внесеними Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України“ від 24 грудня 2015 року № 911–VIII, Законом України „Про державну службу“ від 10 грудня 2015 року № 889–VIII.

Заслухавши суддю-доповідача Городовенка В.В. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Шепетько О.І. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) положення пункту 5 розділу I Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення“ від 2 березня 2015 року № 213–VIII (далі – Закон № 213), частини першої статті 64 Закону України „Про Національний банк України“ від 20 травня 1999 року № 679–XIV (далі – Закон № 679) зі змінами, внесеними Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України“ від 24 грудня 2015 року № 911–VIII (далі – Закон № 911), Законом України „Про державну службу“ від 10 грудня 2015 року № 889–VIII (далі – Закон № 889).

Як вбачається з конституційної скарги, автор клопотання фактично стверджує про невідповідність Конституції України положень:

– абзаців четвертого, п'ятого, шостого пункту 5 розділу I Закону № 213, згідно з якими у статті 37 Закону України „Про державну службу“ від

Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“), у період роботи у Національному банку, пенсії, призначені відповідно до законодавства України, не виплачуються“.

Шепетько О.І. вважає, що оспорювані положення Закону № 213 та Закону № 679 зі змінами, внесеними Законом № 911 та Законом № 889, суперечать статті 1, частинам першій, другій статті 8, частинам другій, третій статті 22, частинам першій, другій статті 24, пунктам 6, 12 частини першої статті 92 Конституції України.

На думку автора клопотання, зміни в пенсійному законодавстві України, внесені оспорюваним положенням Закону № 213 „щодо невиплати пенсії в 2015 році звузили існуючі на той час права на отримання пенсії та скасували ... соціальний захист“.

Як вважає суб'єкт права на конституційну скаргу, зміни, внесені у 2016 році Законом № 911 до статті 64 Закону № 679, „всупереч пенсійному законодавству позбавили пенсії співробітників однієї ... установи – Національного банку України, посади яких були виключені з переліку посад державної служби“ Законом № 889, та ці зміни мають „дискримінаційний характер“.

Обгрутовуючи свої твердження, Шепетько О.І. цитує норми Конституції України, законів України, посилається на судові рішення у своїй справі, а саме рішення Голосіївського районного суду міста Києва від 1 листопада 2018 року, постанови Шостого апеляційного адміністративного суду від 22 квітня 2019 року, ухвали Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 23 травня 2019 року, копії яких долучені до конституційної скарги.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

16 грудня 1993 року № 3723–XII „частину четверту замінити чотирма частинами такого змісту:

„Тимчасово, у період з 1 квітня 2015 року по 31 грудня 2015 року:

особам, на яких поширюється дія цього Закону (крім інвалідів I та II груп, інвалідів війни III групи та учасників бойових дій, осіб, на яких поширюється дія пункту 1 статті 10 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“), у період роботи на посадах, які дають право на призначення пенсії/щомісячного довічного грошового утримання у порядку та на умовах, передбачених цим Законом, законами України „Про статус народного депутата України“, „Про прокуратуру“, „Про судоустрій і статус суддів“, пенсії, призначені відповідно до цієї статті, не виплачуються“;

– частини першої статті 64 Закону № 679 зі змінами, внесеними Законом № 911, згідно з якими „умови найму, звільнення, надання відпусток, службові обов’язки та права, система дисциплінарних стягнень, питання соціального захисту службовців Національного банку визначаються Законом України „Про державну службу“. Тимчасово, у період з 1 січня 2016 року по 31 грудня 2016 року, службовцям Національного банку (крім інвалідів I та II груп, інвалідів війни III групи та учасників бойових дій, осіб, на яких поширюється дія пункту 1 статті 10 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“), у період роботи у Національному банку, пенсії, призначені відповідно до законодавства України, не виплачуються“;

– частини першої статті 64 Закону № 679 зі змінами, внесеними Законом № 889, відповідно до яких „умови найму, звільнення, надання відпусток, службові обов’язки та права, система дисциплінарних стягнень, питання соціального захисту службовців Національного банку визначаються Правлінням Національного банку з урахуванням законодавства про працю. Тимчасово, у період з 1 січня 2016 року по 31 грудня 2016 року, службовцям Національного банку (крім інвалідів I та II груп, інвалідів війни III групи та учасників бойових дій, осіб, на яких поширюється дія пункту 1 статті 10

2.1. Згідно зі статтею 8 Закону України „Про Конституційний Суд України“ Конституційний Суд України розглядає питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) чинних актів (їх окремих положень (частина перша); з метою захисту та відновлення прав особи Конституційний Суд України розглядає питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) акта (його окремих положень), який втратив чинність, але продовжує застосовуватися до правовідносин, що виникли під час його чинності (частина друга).

Подальші законодавчі зміни у сфері пенсійного забезпечення вплинули на суть положень абзаців четвертого, п'ятого, шостого пункту 5 розділу I Закону № 213, другого речення частини першої статті 64 Закону № 679 зі змінами, внесеними Законом № 911 та Законом № 889, оскільки, зокрема, змінився період невиклати пенсій окремим категоріям осіб.

Крім того, положення абзаців четвертого, п'ятого, шостого пункту 5 розділу I Закону № 213, якими вносилися зміни до частини четвертої статті 37 Закону України „Про державну службу“ від 16 грудня 1993 року № 3723–XII щодо тимчасової невиклати пенсії окремим категоріям осіб у період з 1 квітня 2015 року по 31 грудня 2015 року, а також положення другого речення частини першої статті 64 Закону № 679 зі змінами, внесеними Законом № 911 та Законом № 889 (редакція якого із цими змінами була ідентичною), щодо невиклати пенсій окремим категоріям осіб у період з 1 січня 2016 року по 31 грудня 2016 року мали тимчасовий характер і були чинними у названий період часу.

Конституційний Суд України у Рішенні від 4 червня 2019 року № 2-р/2019 звертав увагу на тимчасовий характер дії окремих законодавчих норм у зв'язку з їх чинністю у певний період часу (з 1 січня 2016 року по 31 грудня 2016 року) та закриття конституційне провадження у справі у цій частині на підставі пункту 5 статті 62, частини четвертої статті 63 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Шепетько О.І. не навела у конституційній скарзі жодного аргументу на підтвердження того, що положення абзаців четвертого, п'ятого, шостого пункту 5 розділу I Закону № 213, другого речення частини першої статті 64 Закону № 679 зі змінами, внесеними Законом № 911 та Законом № 889, продовжують застосовуватися до правовідносин, що виникли під час їх чинності.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України, крім випадків, передбачених частиною другою статті 8 цього закону, є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі (пункт 5 статті 62).

2.2. Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); у конституційній скарзі має міститись обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умови її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що автор клопотання просить перевірити на відповідність Конституції України (конституційність), зокрема, положення першого речення частини першої статті 64 Закону № 679 зі змінами, внесеними Законом № 911 та Законом № 889, однак це положення не застосоване у постанові Шостого апеляційного адміністративного суду від

22 квітня 2019 року, яку Шепетько О.І. вважає остаточним судовим рішенням у своїй справі. Отже, конституційна скарга в цій частині суперечить вимогам частини першої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Шепетько О.І., стверджуючи про невідповідність Конституції України оспорюваних положень Закону № 213 та Закону № 679 зі змінами, внесеними Законом № 911 та Законом № 889, лише цитує окремі норми Конституції України, законів України та фактично висловлює незгоду із законодавчим врегулюванням питань пенсійного забезпечення працівників Національного банку України, а також із судовими рішеннями, прийнятими у її справі. Однак це не є обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних положень Закону № 213 та Закону № 679 зі змінами, внесеними Законом № 911 та Законом № 889, у розумінні пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Наведене свідчить про наявність підстав для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктами 4, 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги; втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 8, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Шепетько Олени Іванівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 5 розділу I Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення“ від 2 березня 2015 року № 213–VIII, частини першої

статті 64 Закону України „Про Національний банк України“ від 20 травня 1999 року № 679–XIV зі змінами, внесеними Законом України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України“ від 24 грудня 2015 року № 911–VIII, Законом України „Про державну службу“ від 10 грудня 2015 року № 889–VIII, на підставі пунктів 4, 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги; втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**